

Καταπολέμηση της διαφθοράς: Αυστηρότεροι κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ και παγκοσμίως

Brussels, 3 Μαΐου 2023

Σήμερα, η Επιτροπή αναλαμβάνει αποφασιστική δράση για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ και παγκοσμίως, υλοποιώντας τη δέσμευση που ανέλαβε η πρόεδρος κ. **φον ντερ Λάιεν** στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2022.

Οι προτάσεις κατά της διαφθοράς που παρουσιάζονται σήμερα αποτελούν **ορόσημο στην καταπολέμηση της διαφθοράς** σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Η Επιτροπή θα εντείνει τη δράση της: με βάση τα ισχύοντα μέτρα, ενισχύοντας τις προσπάθειες ώστε να **ενσωματωθεί η πρόληψη της διαφθοράς στον σχεδιασμό των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ** και **στηρίζοντας ενεργά το έργο των κρατών μελών** όσον αφορά τη θέσπιση ισχυρών πολιτικών και νομοθεσίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Μέσω του ετήσιου **κύκλου εκθέσεων για το κράτος δικαίου**, η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης τις εξελίξεις κατά της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο, εντοπίζει προκλήσεις και προβλήματα σχετικά με τις **συστάσεις προς τα κράτη μέλη**.

Η σημερινή δέσμη μέτρων περιλαμβάνει νέους και ενισχυμένους κανόνες για την **ποινικοποίηση των αδικημάτων διαφθοράς** και για την εναρμόνιση των ποινών σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και πρόταση του ύπατου εκπροσώπου, την οποία υποστηρίζει η Επιτροπή, σχετικά με τη θέσπιση ειδικού **καθεστώτος κυρώσεων της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)** για την αντιμετώπιση σοβαρών πράξεων διαφθοράς παγκοσμίως. Τα νέα αυτά μέτρα δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην **πρόληψη και στη δημιουργία νοοτροπίας ακεραιότητας**, στο πλαίσιο της οποίας η διαφθορά δεν είναι ανεκτή ενώ, ταυτόχρονα, **ενισχύουν τα εργαλεία επιβολής**.

Βασικά στοιχεία των σημερινών προτάσεων:

I. Ανακοίνωση για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Σε [κοινή ανακοίνωση](#), η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος συγκεντρώνουν τις υφιστάμενες εργασίες και αναπτύσσουν νέες κατευθύνσεις και νέα εργαλεία τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, συμβάλλοντας έτσι σε μια σαφή δέσμευση για την αντιμετώπιση της διαφθοράς σε παγκόσμιο επίπεδο. Ένα **δίκτυο της ΕΕ κατά της διαφθοράς**, στο οποίο θα συμμετέχουν οι αρχές επιβολής του νόμου, οι δημόσιες αρχές, οι επαγγελματίες, η κοινωνία των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, θα λειτουργεί ως καταλύτης για την πρόληψη της διαφθοράς σε ολόκληρη την ΕΕ και θα αναπτύσσει βέλτιστες πρακτικές και πρακτική καθοδήγηση. Ένα από τα βασικά καθήκοντα του δικτύου θα είναι να βοηθήσει την Επιτροπή **να χαρτογραφήσει τους κοινούς τομείς στους οποίους οι κίνδυνοι διαφθοράς είναι υψηλοί στο σύνολο της ΕΕ**. Το έργο του Δικτύου θα τροφοδοτήσει μια **στρατηγική της ΕΕ κατά της διαφθοράς**, η οποία θα αναπτυχθεί σε διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος και η συνοχή των δράσεων της ΕΕ.

Εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ υπάρχει μηδενική ανοχή έναντι της διαφθοράς. Η ανακοίνωση περιγράφει λεπτομερώς τους κανόνες δεοντολογίας, ακεραιότητας και διαφάνειας που ισχύουν για την πρόληψη της διαφθοράς στα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Το πλαίσιο αυτό όχι μόνο πρέπει να εφαρμόζεται με αυστηρότητα και συνέπεια, αλλά και να επικαιροποιείται συνεχώς.

II. Αυστηρότεροι κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Η Επιτροπή προτείνει μια νέα [οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς](#). Η πρόταση εκσυγχρονίζει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς με τους εξής τρόπους:

α) Πρόληψη της διαφθοράς και οικοδόμηση νοοτροπίας ακεραιότητας

- **Ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη διαφθορά**, με την πραγματοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ερευνών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη μείωση των κινδύνων και των αδικημάτων διαφθοράς.
- Μέριμνα για **λογοδοσία του δημόσιου τομέα σύμφωνα με τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα**, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποτελεσματικούς κανόνες σχετικά με

την ανοιχτή πρόσβαση σε πληροφορίες δημόσιου συμφέροντος, με τη δημοσιοποίηση και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στον δημόσιο τομέα, με τη δημοσιοποίηση και την επαλήθευση των περιουσιακών στοιχείων των δημόσιων λειτουργών και με τη ρύθμιση της αλληλεπίδρασης μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

- Σύσταση **εξειδικευμένων φορέων κατά της διαφθοράς** και εξασφάλιση επαρκών **πόρων και κατάρτισης** για τις αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

β) Μία νομική πράξη για όλα τα αδικήματα διαφθοράς και για όλες τις κυρώσεις

- **Εναρμόνιση των ορισμών των ποινικών αδικημάτων** που διώκονται ως διαφθορά ώστε να καλύπτουν όχι μόνο τη δωροδοκία αλλά και την υπεξαίρεση, την αθέμιτη χρήση επιρροής, την κατάχρηση εξουσίας, καθώς και την παρεμπόδιση της δικαιοσύνης και τον παράνομο πλουτισμό που σχετίζεται με αδικήματα διαφθοράς. Η πρόταση εντάσσει όλα τα αδικήματα τα οποία καλύπτει η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς στο δίκαιο της ΕΕ, τόσο όσον αφορά τη διαφθορά στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
- **Αυξάνει το επίπεδο των ποινικών κυρώσεων** για φυσικά και για νομικά πρόσωπα και εναρμονίζει επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις.

γ) Αποτελεσματικότητα των ερευνών και της δίωξης της διαφθοράς

- **Ερευνητικά εργαλεία:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρχές επιβολής του νόμου και οι εισαγγελείς διαθέτουν κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία για την καταπολέμηση της διαφθοράς.
- **Ασυλία ή προνόμια όσον αφορά την έρευνα και τη δίωξη:** Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προνόμια και η ασυλία μπορούν να αρθούν κατά τις έρευνες για διαφθορά μέσω αποτελεσματικής και διαφανούς διαδικασίας που θα καθορίζεται εκ των προτέρων από τον νόμο, και εγκαίρως.
- Θέσπιση ελάχιστων κανόνων σχετικά με την **προθεσμία παραγραφής**, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής χρόνος για την παραπομπή των αδικημάτων διαφθοράς στη δικαιοσύνη.

III. Επέκταση της εργαλειοθήκης επιβολής κυρώσεων ΚΕΠΠΑ ώστε να καλύπτει σοβαρές πράξεις διαφθοράς

Οι κυρώσεις της ΕΕ συμβάλλουν στην επίτευξη των βασικών στόχων της ΚΕΠΠΑ όπως η διατήρηση της ειρήνης, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, καθώς και η εδραίωση και η στήριξη της δημοκρατίας, του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Με τη σημερινή πρόταση του ύπατου εκπροσώπου, την οποία υποστηρίζει η Επιτροπή, **η ΕΕ θα είναι σε θέση να θέτει στο στόχαστρο σοβαρές πράξεις διαφθοράς παγκοσμίως**, οπουδήποτε και αν διαπράττονται. Θα συμπληρώσει και θα ενισχύσει τα εσωτερικά και τα εξωτερικά μέσα της ΕΕ κατά της διαφθοράς και θα καταδείξει την αποφασιστικότητα της ΕΕ να χρησιμοποιεί όλα τα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, για την καταπολέμησή της.

Επόμενα βήματα

Η προτεινόμενη οδηγία για την καταπολέμηση της διαφθοράς θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης και να εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτού καταστεί νομοθεσία της ΕΕ.

Το προτεινόμενο νέο πλαίσιο κυρώσεων της ΚΕΠΠΑ κατά της διαφθοράς θα πρέπει να συζητηθεί και να εγκριθεί από το Συμβούλιο.

Ιστορικό

Στην ομιλία της για την [κατάσταση της Ένωσης το 2022](#), η πρόεδρος κ. φον ντερ Λάιεν επισήμανε την ανάγκη για αποφασιστική δράση κατά της διαφθοράς.

Η διαφθορά είναι εξαιρετικά επιζήμια για την κοινωνία, για τις δημοκρατίες μας, για την οικονομία και για τα άτομα. Υπονομεύει τα θεσμικά όργανα από τα οποία εξαρτόμαστε, αποδυναμώνοντας την αξιοπιστία τους, καθώς και την ικανότητά τους να εφαρμόζουν δημόσιες πολιτικές και να παρέχουν ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες. Λειτουργεί ως παράγων διευκόλυνσης για το οργανωμένο έγκλημα και για εχθρικές εξωτερικές παρεμβάσεις. Η επιτυχής πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς είναι απαραίτητη τόσο για τη διαφύλαξη των αξιών της ΕΕ όσο και για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών της ΕΕ, καθώς και για τη διατήρηση του κράτους δικαίου και της εμπιστοσύνης στους κυβερνώντες και στους δημόσιους θεσμούς.

Η διαφθορά είναι από τη φύση της δύσκολο να αποτιμηθεί ποσοτικά, αλλά ακόμη και συντηρητικές εκτιμήσεις δείχνουν ότι κοστίζει στην οικονομία της ΕΕ τουλάχιστον 120 δισ. ευρώ ετησίως. Οι αρνητικές επιπτώσεις της διαφθοράς γίνονται αισθητές σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς αποδυναμώνονται

οι προσπάθειες για την επίτευξη τόσο χρηστής διακυβέρνησης και ευημερίας, όσο και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Οι παγκόσμιοι δείκτες διαφθοράς τοποθετούν πολλά κράτη μέλη της ΕΕ μεταξύ των χωρών που θεωρούνται οι λιγότερο διεφθαρμένες στον κόσμο. Ωστόσο, η διαφθορά εξακολουθεί να αποτελεί βασική πηγή ανησυχίας για τους πολίτες σε ολόκληρη την ΕΕ, με τα [στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου](#) να δείχνουν ότι, το 2022, σχεδόν επτά στους δέκα Ευρωπαίους (68 %) πίστευαν ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη στη χώρα τους και μόνον το 31 % ήταν της γνώμης ότι οι προσπάθειες της κυβέρνησής τους για την καταπολέμηση της διαφθοράς είναι αποτελεσματικές.

Για περισσότερες πληροφορίες

Ερωτήσεις και Απαντήσεις: [Αυστηρότεροι κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην ΕΕ και παγκοσμίως](#)

Ενημερωτικό δελτίο: [Ενίσχυση της δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς](#)

[Κοινή ανακοίνωση](#) προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για την καταπολέμηση της διαφθοράς

[Πρόταση](#) οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς μέσω του ποινικού δικαίου

[Κοινή πρόταση](#) κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά σοβαρών πράξεων διαφθοράς

[Ιστοσελίδα](#) για την καταπολέμηση της διαφθοράς

IP/23/2516

Quotes:

Η διαφθορά είναι παγκόσμιο, διεθνικό φαινόμενο που εκτιμάται ότι κοστίζει στον κόσμο τουλάχιστον το 5 % του ΑΕγχΠ του. Η διαφθορά υπονομεύει τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ειρήνη, τη διεθνή ασφάλεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη, παρεμποδίζοντας ταυτόχρονα την επίτευξη των ΣΒΑ (στόχων βιώσιμης ανάπτυξης) στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, παράλληλα με τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την ενίσχυση της καταπολέμησης της διαφθοράς εντός της ΕΕ, προτείνω να θεσπιστεί ένα νέο καθεστώς κυρώσεων στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ με στόχο τις σοβαρές πράξεις διαφθοράς παγκοσμίως, το οποίο θα συμπληρώσει την εξωτερική εργαλειοθήκη μας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Αποδεικνύει σαφώς ότι είμαστε αποφασισμένοι/-ες να εντείνουμε περαιτέρω τη δράση μας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ, και να χρησιμοποιήσουμε όλα τα εργαλεία που διαθέτουμε για τον σκοπό αυτόν. Στέλνουμε σαφές μήνυμα: η ΕΕ δεν είναι ανοιχτή για επιχειρήσεις σε όσους εμπλέκονται σε διαφθορά, οπουδήποτε και αν συμβαίνει.

Υπατος εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος, κ. Τζουζέπ Μπορέλ - 03/05/2023

Η διαφθορά είναι σαν τον καρκίνο. Εάν αφεθεί ανεξέλεγκτη, θα νίξει τη δημοκρατική κοινωνία μας και θα καταστρέψει τους θεσμούς της. Όπως και για την αντιμετώπιση του καρκίνου, πρέπει να βελτιώσουμε την πρόληψη. Πρέπει επίσης να διαθέτουμε ισχυρά μέσα καταστολής της διαφθοράς και επιβολής κυρώσεων, όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η σημερινή δέσμη μέτρων θα θέσει ψηλότερα τον πήχη όσον αφορά τους ορισμούς και τις ποινές για τα εγκλήματα διαφθοράς, πανευρωπαϊκά, και θα βοηθήσει τις αρχές να συλλαμβάνουν και να τιμωρούν τους εγκληματίες, είτε προέρχονται από τον δημόσιο είτε από τον ιδιωτικό τομέα, οπουδήποτε και αν διαπράττονται τα εγκλήματα αυτά. Επιπλέον, με την προώθηση και την ενίσχυση, μακροπρόθεσμα, της ηθικής ακεραιότητας των δημόσιων λειτουργιών τα περιθώρια διαφθοράς θα στενέψουν περαιτέρω σε μια υγιή δημοκρατική κοινωνία.

κ. Βιέρα Γιούροβα, αντιπρόεδρος για θέματα αξιών και διαφάνειας - 03/05/2023

Το κόστος της διαφθοράς είναι ανυπολόγιστο, με καταστρεπτικές συνέπειες για τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, και αποστολή της Ένωσης πρέπει να είναι η αμειλικτή εξάρθρωσή της οπουδήποτε και αν συμβαίνει. Οι νέοι κανόνες που προτείνουμε σήμερα θα ανεβάσουν τον πήχη και θα επεκτείνουν τις ποινικές κυρώσεις σε ένα ευρύτερο σύνολο αδικημάτων διαφθοράς σε ολόκληρη την ΕΕ. Για να επιτύχουμε στον αγώνα μας κατά της διαφθοράς, πρέπει να οικοδομήσουμε μια νέα νοοτροπία ακεραιότητας που να διαπερνά όλα τα επίπεδα της κοινωνίας.

Αντιπρόεδρος κ. Μαργαρίτης Σχοινάς - 03/05/2023

Η διαφθορά μας πλήττει όλους, βλάπτοντας τις κοινωνίες μας, τους δημοκρατικούς θεσμούς και τις αξίες της Ένωσης μας. Η διαφθορά συνιστά επίσης απειλή για την ασφάλειά μας, καθώς το 60 % των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος χρησιμοποιούν τη διαφθορά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάζει πλέον ένα ολοκληρωμένο σύνολο εγκλημάτων διαφθοράς και προτείνει να την χτυπήσουμε εκεί που θα την πονέσει περισσότερο. Η παρούσα πρόταση θα καλύψει τα εγκλήματα διαφθοράς που έχουν συμφωνηθεί διεθνώς στο πλαίσιο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς. Θα συμπληρώσει την πρόσφατη νέα πρότασή μας για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων και θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση μιας νοοτροπίας ακεραιότητας με δραστηριότητες για την πρόληψη της διαφθοράς. Είναι επίσης η πρώτη φορά που εντάσσουμε τη διαφθορά στον δημόσιο τομέα και τη διαφθορά στον ιδιωτικό τομέα σε ενιαίο νομικό πλαίσιο. Με την παρούσα πρόταση σκοπεύουμε να καταστήσουμε αυστηρότερα τα μέτρα σχετικά με τη διαφθορά.

Η κ. Ίλβα Γιούανσον, επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων, δήλωσε - 03/05/2023

Οι σοβαρές πράξεις διαφθοράς θέτουν σε κίνδυνο τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Η διαφθορά συχνά παραμένει ατιμώρητη, ιδίως όταν συνδέεται με τους κρατούντες. Σήμερα, προτείνουμε την επέκταση της εργαλειοθήκης κυρώσεων της ΕΕ, ώστε να μπορέσουμε να δράσουμε και να βάλουμε στο στόχαστρο όσους ευθύνονται για σοβαρές πράξεις διαφθοράς παγκοσμίως, οπουδήποτε και αν διαπράττονται.
κ. Μαρρίντ Μαγκίνες, επίτροπος αρμόδια για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ένωση κεφαλαιαγορών - 03/05/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Anitta HIPPER](tel:+3222985691) (+32 2 298 56 91)

[Andrea MASINI](tel:+3222991519) (+32 2 299 15 19)

[Fiorella BELCIU](tel:+3222993734) (+32 2 299 37 34)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Businessman rejecting money in the envelope, anti bribery concept](#)